

УКРАЇНСЬКІ ХРИСТИЯНСЬКІ ВІСТІ

UKRAINISCHE CHRISTLICHE
NACHRICHTEN
UKRAINIAN CHRISTIAN NEWS

Ч. 2
Nr. 2

Жовтень 1966
Oktober 1966

Рік IV.
Jahr. 4.

Kennzeichen B 21954 F

Новозбудований архикатедральний Храм в честь Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії у Філадельфії, посвячення угольного каменя якого відбудеться 16. жовтня 1966 року.

Мрію першого ВЛАДИКИ КИР СОТЕРА ОРТИНСЬКОГО, основника СУК, «Провидіння» і «Америки», католицького щоденника, було мати репрезентативний Храм в Філадельфії.

Справу побудови започаткував перший МИТРОПОЛІТ ЗДА ПОК. КИР КОНСТАНТИН БОГАЧЕВСЬКИЙ. Ідею здійснив МИТРОПОЛІТ КИР АМВРОЗІЙ СЕНИШИН, на заклик якого вірні Філадельфійської Архідієцезії зареагували найприхильніше своїми пожертвами і великою поміччю.

УКРАЇНСЬКІ ХРИСТИЯНСЬКІ ВІСТІ В МІНХЕНІ висловлюють свою радість і беруть живу участь у Величному Святі та кличут: Слава нашому Митрополитові Кир Амвросієві за побудову прекрасної катедри у східньому архітектурному стилі, що нагадує нам св. Софію в Царгороді.

НЕХАЙ МАТИ ПРЕЧИСТА ВІЗЬМЕ ВСЮ УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ГРОМАДУ В АМЕРИЦІ ПІД СВІЙ ОМОФОР І БЛАГОСЛОВИТЬ ЙЇ ВІРНИЙ ЛЮД.

Христовий Апостол і Провідник народу

З приводу 100-річчя з дня на

ародження еп. С. Ортинського.

Боже Провидіння керує долею одиниць і народів. У різних історичних періодах воно посилає мужів, що прикладом свого життя і своїм пламенним словом ведуть своїх сучасників і наслідників до свого земного і вічного призначення.

Таким мужем Божого Провидіння був перший владика американських Українців, Кир Сотер Ортинський а пам'ят про його богоугодне і повне трудів життя досьогодні залишилася живою між народом.

Степан Ортинський уродився 26. січня 1866 року в побожній шляхетській родині Івана і Марії Ортинських в Ортиничах в Галичині. Початкову школу закінчив в рідному селі, а до середньої ходив в Дрогобичі, де панував польсько-москофільський дух і через те «гарячий» молодий Степан був змушений покидати цю школу і перенестися до Стрия. Звідти на 16. році свого життя вступив до Чину Василіян у Добромулі, що саме тоді переходив свою реорганізацію. У свято св. Василія Вел., 14 Січня 1889, він склав вічні обіти і приняв чернець ім'я — Сотер. Свої богословські студії закінчив в ісусітській Колегії в Кракові, та 18 липня 1891 року прийняв сан пресвітера. Як монах-місіонер він скоро здобув великий розголос в усій Галичині. I, саме, ця важка праця була причиною, що він отримав помінання на першого єпископа нашої Церкви в ЗДА.

Слуга Божий Митрополит Андрей просив папу св. Пія X вислати славного місіонера С. Ортинського до Америки, бо середньо здібна людина в тому часі не дала б ради труднощам, які там назиралися десятками років. Владика Ортинський уже у дорозі написав свое Пастирське Послання до своєї пастви, запевняючи всіх, що іде до Америки прикрасити Українську Церкву світлом правдивої Христової віри і засадити тревалі квіти, християнські чесноти; піднести культурно й економічно наші громади та рознести славне імя Русі-України по всьому світу.

27 серпня 1907 р. він став своїми ногами на вільній землі Вашингтона і з тим моментом не знав відпочинку. Він мусів перемагати великі труднощі, перш усього, від москалів і москофілів, що хапали його вівці. Він мав труднощі зі сторони змадяризованих священиків і людей із Закарпаття, що не погоджувалися з українським патріотизмом владики. Він терпів і від своїх латинських собратів по чину, бо треба знати, що спершу він не отримав повної юрисдикції, а діяв лише позиченою від латинських місцевих ординаріїв, які нерозуміли його ані його української паства. Його важкого положення не розуміли свої «ліберали» різної масті, що на силу поробили себе «батьками народу» і не допускали владику до голосу в тих інституціях, що їх нещодавно заснували наші священики. Це останнє найбільше боліло владику.

На щастя, Бог наділив еп. Ортинського красою тіла, мілим виглядом, веселою вдачею, чистим хрустальним характером, а щонайважніше, небуденнимталаном красномовства і сильним дзвінким голосом, яким він виголосував свої довгі надхнені проповіді, навіяні любовю Бога і рідного народу. I досьогодні люди в Америці памятають як Владика Ортинський, де в якій громаді був «клопіт», їх туди і промовляв годину-две і по такій проповіді люди таки добре виплакалися і зачиналося нове життя.

По сьоми роках такої праці, 17. серпня 1914, свящ. Конгрегація окремим декретом створила в Америці Український Екзархат, так що Владика Ортинський міг діяти своєю власною юрисдикцією без перешкод з латинського боку. Про ріст нашої Церкви в тому часі говорить факт, що напр. в 1909 р. було в Америці 140 церков і кілька десяток священиків, а в 1916 р. було 269 церков і 220 священиків.

I, саме, у розгарі апостольської праці й в силі віку несподівано захопила Владику смерть, 24. березня 1916. Його тлінні останки поховані в його Філадельфійському соборі під правим образом св. Йосафата. Уже скоро вони будуть перенесені до нового величавого собору, збудованого його другим наслідником, Високопреосвіт. Архієпископом-Митрополитом кир Амвросіем Сенишином.

У 100-річчя з дня народини 1 50-річчя з дня смерти українські католики в Америці з любовю згадують свого Влади-

дику-піонера Ортинського, а Провидінці свого Основника і Покровителя, Кир Сотера Ортинського. Він поклав сильні основи під нашу Церкву в Америці і на них вона розвилася в Митрополію, перед якою важливі завдання в обличчі знищення Церкви в Україні. Владика Ортинський вірив в велике призначення Русі-України в близькій майбутності і цю віру передав своєму духовенству і мирянам, і з цією вірою трудяться сьогодні сотні священиків, сестер і сотні тисяч мирян у трьох єпархіях Американської Провінції.

Михайло Бабій, артист-маляр.

Відповідь проф. Горняткевичу

Ця велична сонячна катедральна церква, що її щойно збудовано під керівництвом архітектора Юліана Ястремського і за ініціативою Митрополита Амвросія Сенишина, та з допомогою вірних і парохій, які на побудову катедри офірували 3.300.000 американських доларів, є одною із кращих взірців української модерної архітектури, яка вмістила і прекрасно сполучила усі етапи розвитку нашої архітектури, при застусуванні модерної будівельної техніки і модерніх матеріалів, і яка прекрасно реpreзентує поступ нашої церковної архітектури в Зединених Стейтах Америки.

Хоч у Катедрі є явні архітектурні форми з найстаріших наших церковних взірців, так званих ротонд, які відкривати світові наш великий дослідник нашої архітектури проф. Володимир Січинський, який у його книжці «Пам'ятки Української Архітектури» докладно описав і проілюстрував наші шедеври архітектурного мистецтва, в тім числі і наші ротонди, на взірці яких збудовано і Філадельфійську Катедру, але остання не є жодною копією тих, що існували досі, а є оригінальним твором, на якому позначилися властивості нових будівельних матеріалів як шкіла, стали і бетону та будівельні конструкції, що в свою чергу мали вплив на стиль Катедри при її побудові.

Хоч катедра має також елементи конструктивних форм взятих із царгородської катедри св. Софії, як її купол, але ці конструктивні форми як певні елементи використані для композиції з іншими конструктивними формами як барочними просторовими арочними нішами, а які надають катедрі стилеву орігінальність в композиційному розумінню. Згадані арочні просторові ніші творять так званий кістяк споруди і є просторовим поясом, що поширує споруду від так званої основи восьмикутника і доповняє композицію додатковими функціональними елементами. А функція цих елементів є не тільки як кістяка споруди, а й прозорих шкляніх стін, щоби крізь них проходило як мога більше сонячного освітлення до всього інтер'єру. Бо як відомо, що сонячне природне освітлення є найсильніше від усіх штучних освітлень. I наколи в Катедрі є більша частина стін зі шкіла, то таку Катедру съмільво називаємо сонячною. До речі, згадаю, що навколо нас виростають шкляні споруди, хмародери, які завдають новій будівельній техніці і новим видам будівельних матеріалів, про яких мова і в споруді Катедри.

Оскільки на Катедру з'явилася критика у кількох статтях, які написав проф. Горняткевич, що є членом УВАН'у, який уболіває над тим, що Катедра не є побудована ані на відповідному місці, ані у відповідному стилі козацького бароко, приточуючи цілій ряд других питань і осудів і оскільки він осудив запозичення для філадельфійської катедри форм куполу із царгородської св. Софії уважаючи стиль філадельфійської Катедри за стиль сучасних жидівських божниць, то я стоя в обороні позицій нашого стилю, який він з легкою рукою від нас відчужує і не заслужено та безпідставно притисує Жидам, з тією тільки льогою, що ім можна для жидівських божниць наслідувати архітектурні форми і елементи царгородської церкви св. Софії і наші ротонди, але цього не можна робити нам.

Безперечно, критикувати вільно кожному і кожньому можна висловлюватися в пресі, бо через обмін думок, ми удосконалюємося і удосконалюємо наші сусідські діла. Адже сам критик може легко помилитись і може крім по-

милок підсказати також конструктивні думки, які варто для діла використати. Фактично я не бачив вітражів ані іх кольориту, на яких у Кatedрі акцептується уся майже декоративна живопись повязана з нашими релігійними і естетичними почуваннями і традиціями. На мою думку, у Кatedрі повинно бути місце для прекрасних мозаїк, якими пишається Київська Софія поруч облицьовок інтерієра дорогої мармуру. Але ця праця може бути виконана пізніше, після підбору відповідних до цього проектів і майстрів.

Думаю також, що справа Кatedри є справою великою, яка нам робить честь, на яку ми повинні бути гордими і дивитись в перед з певним оптимізмом і допомогти її остаточному мистецькому завершенню.

Користуючись з такої великої нагоди, як творення певної публичної опінії навколо справи філадельфійської Кatedри, якою ми всі повинні гордитись — я висловлюю усі мої шляхотні думки із моїми найкращими побажаннями і гратуляціями усім тим, хто спричинився до її побудови.

Клівленд, 24. вересня 1966.

ЮВІЛЕЙ:

750-РІЧЧЯ КОРОЛІВСТВА ГАЛИЧИНІ

В цьому році припадає ще один важливий ювілей, коли Галичина стала королівством.

Як відомо, по смерті князя Ярослава Осьмомисла галицькі бояри не захотіли призвати його синів за наслідників галицького престолу. Вони то звернулися до мадярів пропонуючи престол в Галичі — Коломанові. Мадяри на це згодилися і тоді на доручення папи Іннокентія III острогонський архиєпископ з Угорщини коронував Коломана на короля Галичини. Тому що був малолітнім, галицькі бояри кермували державним життям в його імені.

По Коломані став королем галицький князь Данило ІІІ. Галичина тоді стойти у вершку своєї слави відпираючи атахи Татарів, що саме в тому часі були Київ здобули і положили край Київській Державі. Тоді Галичина перебирає на себе правління київською землею.

Коли при поділі Польщі Марія Тереса видвигнула свої претензії до Галичини, то вчинила це на основі титулу, що мадярські королі були рівночасно королями Галичини. Тим робом Галичина була врятована від окупації Росії яка вже через кілька літ адмініструвала безправно Галичиною.

Цікаво, що майже всі українські часописи у вільному світі йдуть московським большевикам «на руку», щоб замазати називу Галичини, заступаючи її безбатьківським окресленням «західні землі України».

80-ЛІТТЯ КАРДИНАЛА ГУСТАВА ТЕСТИ.

Дня 18. липня 1966 минуло 80 років з дня народження Про-префекта Священної Конгрегації для Східної Церкви, Його Еміненції Густава Тести.

З цієї нагоди Високі церковні достойники та представники Східних Церков, між ними наш Верховний Архиєпископ кардинал Кир Йосиф, зложили достойному Ювільєту найкращі побажання. Окремий лист з привітом і побажаннями вислав Папа Павло VI, підкresлюючи його заслуги на Службі Римської Церкви, зокрема останньо у римській курії, де очолює два важні уряди а саме як Про-префект для Східної Церкви та як Про-президент Ради адміністрації матеріяльних дібр Апостольського Престолу.

Годиться підмітити, що так його попорядники як він самий чимало щедрою рукою призначили на українські культурні цілі, як університет, УТГІ в Мінхені.

Підписане Українське Католицьке Видавництво в Мінхені ще свої побажання у синівській покорі благаючи у Господа многих Йому літ для добра Римської Церкви і Східних Церков. Хай Всешилній дарить Його черствим здоровям і подасть достатньо потрібних сил.

Українське Католицьке Видавництво в Мінхені.

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ ЙОГО ЕМІНЕНЦІЇ КИР ЙОСИФА.

Верховний Архиєпископ, Митрополит Галицький, кардинал Кир Йосиф обходив в неділю, 28. серпня 1966 золотий

Ювілей священства врочистим Богослуженням в храмі св. Петра в Римі. На св. Літургії були приявні Апостольський Візитатор, архиєпископ Кир Іван Бучко і білоруський титулярний єпископ Чеслав Сіпович, як рівнож монахи й монахині та українська громада, яка живе в Римі.

Кардинала Сліпого рукоположив тодішній галицький митрополит Андрей Шептицький після свого повернення з трилітнього царського ув'язнення.

Редакція Українських Християнських Вістей зі щирого серця вітає Еміненцю з його ювілем і шле горячі побажання це багато літ прожити між нами і довести своє стадо до обітованої Землі.

ЮВІЛЯТ ПРОФЕСОР ДР. ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ.

В цьому році припадає 80-річчя з дня народження Проф. Дра. Олександра Тисовського, основника «Пласти».

З того приводу відбулися величаві святкування як в Мінхені так у Відні. Українці громадно прибули на уладжені імпрези і привітали достойного Ювілята враз з його дружиною.

Редакція Українських Християнських Вістей вітає від себе щиро Вельми шановного Ювілята і бажає багато літ прожити і радіти овочами своєї праці.

ЗАЯВА ПАТРІЯРХА АТЕНАГОРАСА В ЦАРГОРОДІ.

Словненими надії словами Царгородський патріярх Атенагорас ще раз висловив свою думку про можливості поєднання між римо-католицькою і православною церквами. У розмові з представником атенського часопису «Акрополіс» патріярх між іншим заявив, що теоретично таке поєднання вже існує, а фактичне незабаром сповниться. Дослівно патріярх сказав: Я маю плян, над яким я працював протягом десятки років а який побудовані на взаємному розумінні і обопільній любові. Цей плян розпрацьований до найменших подробиць. Однаке ще не прийшов час, щоб його прилюдно виявити. Патріярх потвердив, що між Римом і Константинопелем розпочалися теологічні дискусії. «Ми є вже в єдності з Римом і тепер в Ім'я Христа намагаємося відновити таку спільноту, яка б усунула всяку тінь вікового, а тому такого абсурдного нашого розеднання. З цієї причини теологи вже розпочали працю.

Далі патріярх висловив своє бажання ще раз зустрітися з Папою Павлом VI і то в Римі. — Однаке побоюється, що нагоду міг би використати турецький уряд і не дозволити патріярхові повернутися до Константинополя. Недавна розмова патріярха Атенагораса з президентом Туреччини не дала позитивних результатів.

За «Шляхом Перемоги» з дня 4. 9. 1966. «Шлях поєднання».

Від редакції: Найвищий час, щоб православні Українці приступили теж до діалогу!

СТУДІЙНІ ПОДОРОЖІ ДО СВЯТОЇ ЗЕМЛІ.

ТОВАРИСТВО В ЛЮЦЕРНІ.

В Люцерні в Швейцарії діє від ряду літ інтерконфесійний Комітет для біблійних студій, по німецьки: Інтерконфесіонелес Комітє фір біблієше Студієн. Участь беруть самі експерти, що на місці дають пояснення учасникам студій. Так було кожного року.

В 1967 році відбудеться така поїздка кілька разів, що тривати ме 17 днів. Участь в проводі беруть: Проф. Др. Христіян Маврер з Берна, Др. теології Отмар Кель з Ціріху а технічний провід спочиває в руках директора Євгена Фогта, Габсбургерстр. 44, Люцерн, Швейцарія.

Аналогічна поїздка відбудеться в 1967 році до Греції включно з відвіданнями Крети і Родосу під клічем «Слідами апостола св. Павла». Тревати ме 16 днів. Науковий провід спочиває в руках Дра. Рудольфа Гіштандта, професора з Ціріху. Технічний провід як висше.

Ізда літаком коштує 1950 шв. франків, крім видатків у звязку зі спанням. Близькі відомості в бюрі. На жадання висилается проспекти.

Українці повинні зацікавитись повисшими студіями і теж взяти участь!

З дороги до чудотворної місцевості в Ля Салет у Франції

По отриманні вияснення від маєстра Крука, що він працює над статуєю Матері Божої в Ля Салет, призначеної до Риму — я зацікавлений появою Матері Божої двома літами пастушкам, рішив у 1966 році виїхати туди, щоб бути наочним свідком прощ, які відбуваються рік-річно до цієї місцевості.

Я виконав мою постанову тим більше, бо обіцяв відбути прошту до Матері Божої, щоб зложити подяку за виздоровлення моого друга з грізної недуги. Ізда була получена з непевністю, бож досі ніхто з Українців туди не навідувався, за віймком до Люорду і не можна було уточнити, де ця місцевість. А виявилося, що доїзд туди не тільки був скромчений, але не вимагав тих коштів подорожі, що до Люорду.

На основі карти міг я ствердити, що дорога до Ля Салет веде через Ліон, Гренобль в Савонії. Як довго мала тривати їзда, не можна було обчислити.

У дні 26. 8. 1966 вибрався я поїздом через Шtrasбург до Ліону, а тут рішив засягнути інформацій на дальшу дорогу. По дорозі вступив до наших робітників в Сошо, Інсекурт, щоб не тільки їх відвідати, але довідатись дещо близче про цю місцевість. На жаль, наші робітники не мали найменшої вістки про таку чудотворну появу. Вони, зацікавлені національним питанням, навіть не робітничим, виявили повну байдужність, але що більше ні один зі священиків обслуговуючих ті громади, ніколи не дав почину відбути таку прошту до Ля Салет, відому цілому світові, лише не нам!..

Звідсіля я виїхав до Ліону, щоб бути у о. ген. вік. Василіка, але, на жаль, не застав його дома. Тут у робітників, з якими мені прийшлося познайомитися, я теж не міг нічого довідатися про це відпустове місце.

Тому рішив сам відбути поїздку до Гренобль, а звідтіля автобусом до Ля Салет. Я іхав з великою цікавістю, перший раз побуваючи в тих сторонах, що мають назву Савонії. Гренобль, положений вже в Альпах, що становить більший осередок промислу і туристики. Дальше поїзд вже не іхав і треба було автобусом удастися до згаданої місцевості. На означену годину в полуодне автобус уже був виповнений прочанами і мені було радісно доїхати на переддні 28. серпня, себто на Успення Матері Божої по нашому обряді. Ізда була приемна. Ми все вище і вище підносилися в гору. Іхали ми урвистими берегами, де гори ще вкриті лісами і уявляють собою цікавий вигляд. Ми стаємо на одній терасі, немов рівнині, де розложилося містечко Кор. Ідуши всідали нові прочани. Знову ідемо все втору і втору, ліси вже рідші, а шпилі гір немов неба сягають. Знову ми опинилися на рівнині, а перед нами гори ще раз так високі... Вже лісів мало деякі шпилі цілком голі а деякі поросли травою. По трьох годинах їзди ми стаємо в селі Ля Салет але далеко ще не в тому місці, де тому 120 років зявилася Мати Божа двома пастушкам, Мелані і Максимінові.

Живіще забилося мое серце, що я вже у мети, що прийдеться мені першому Українцеві зложити поклон Тій Матері Божій, що зі слізами в очах просила дітей про молитви. А треба знати, що це були часи по французькій революції. В наслідок негативної постави енциклопедистів до віри та релігії французький народ теж цілковито збайдужнів. Церкви були порожні, а навіть діти не знали молитов. І саме ті окопиці, заражені безбожністю, вибрали Маті Божу, щоб дати важне післанництво. Появилася в ясний день повище села Ля Салет в мульді, де діти пасли худобу. Поява Божої Матері малих дітей спершу налякала, а вони врешті побачивши Матір Божу в слізах, подумали собі, що то певно якась мати, що її діти прогнали з хати.

Та Мати Божа, або як її діти називали — Гарна Пані, встала і почала з ними розмову. Виявилося, що діти були абсолютно релігійно не практикуючі. Тоді Мати Божа ви-

разно сказала, що, коли народ не буде молитися, не буде святкувати Свят і не перестане лихословити, тоді спадуть кари на населення і вона не в силі буде відвернути караючу руку Свого Сина. Діти вислухали ті слова, але не здавали собі справи зі значення появі. Та все таки понесли цю вістку в село і докладно, як чули самі, розповіли селянам, що вже були теж безвірними. І настав зворот! Вироєло зацікавлення появою, люди масово почали спішити до цієї гори, що на висоті, немов в хмарах. Владика з Греноблю зарядив слідство, яке виказало, що поява тієї Пані цебто Матері Божої, стала ся тоді саме, коли витрискло джерело, яке й досі дає воду до пиття, та що почали діятися чуда.

Така історія появі, яка має переломове значення, а яка нам невідома? Поява Матері Божої в Ля Салет є на 6 літ скоріше, як в Люорді. Поява Матері в Ля Салет мала остерегти людство через малих пастушків перед карою, яка гряде із за непослуху заповідям Божим. З того часу датується зворот в історії Франції, а саме навернення люду до Церкви. Священики сповіщали, що храми Божі перевонені, як ніколи досі. Зацікавлення побожним народом спричинює, що тут осідають монахи, які дають почин до створення Чину Салетинів, яких обов'язком є ширити культ Пречистої Матері Божої, та які беруться до побудови Храму-Святыни для обслуги вірних, що рік річно напливають у ці сторони. Поява Матері Божої має переломове значення і воно обов'язує, властиво, всі народи. — Французи, Англійці, Німці, Швайцарці почали масово туди вдаватись і просити ласк. Звістка дотирає навіть до Польщі про славну появу Матері Божої, але не до нас. А тимчасом ми на еміграції і далі не знали про чудесну появу, хоч їздили все до Люорду. Але коли їзда до Люорду получена з великими коштами через віддалу, то їзда до Ля Салет далеко коротша, але теж цікава і важна післаництвом Марії.

Випадок хотів, що маєстро Крук отримав доручення вирізбити статую Матері Божої до церкви в Римі, а через мое зацікавлення і мою прошук сподіюся, що наш загал скористає з найближчої оказії і вже на другий рік попливуть прощі. З Ліону, зі Сошо, зі Шtrasбургу, а навіть з Мінхену, щоб тут у стіп Матері Божої-Плакучої ще раз усвідомити собі, яка гроза жде людство, як що воно не поправиться!

Володимир Мурович.

На другий рік 1967 їдуть Українці з Мінхену з прошую до Ля Салет. Проща передбачена на весні або в осені, залежно від того, коли відбудеться Ювілейне Свято в честь Св. Священомученика Йосафата в 100-річчя Його канонізації, що саме припадає в 1967 році.

Читайте

„УКРАЇНСЬКІ ХРИСТИЯНСЬКІ ВІСТІ“

орган української християнської

партиї в Німеччині!

Мати Пречиста Плакучка в Ля Салет, у Франції.

УЧАСТЬ УКРАЇНЦІВ В КОНГРЕСІ „ЦЕРКВА В ПОТРЕБІ“

В ДНЯХ 3 - 7 СЕРПНЯ 1966 В КЕНІГШТАЙНІ

Вже 16 раз збираються представники поневолених націй, що попали під впливи безбожницьких режимів, в «Домі Зустрічі» в Кенігштайні. Участь беруть також Українці, як найбільш зацікавленні в проблемі визволення так релігійного як національного.

Гостив нас все ввічливий о. проф. Кіндерман, недавно висвячений на єпископа. Ми мали можність вислухати ряд рефератів, що стояли під кличем екуменізму; учени католики і протестанти взаємно доповнювалися своїм ставленням в трудних справах наближення до себе. З представників поневолених народів виступили з доповіддю: о. Гайдлер, Чех і Мадяр Н. Н. Українці заняли радше пасивне становище, не виявляючи найменшої активності. Ім полішено лише виступ для розваги. Також на сходинах преси не приято внеску, щоб на слідуючий раз дати основний реферат «Україна а Росія», дебі наголошено саме най-

важніші противорічності тих народів на релігійній і політичній ділянці. Бож відомо інші народи втішаються релативною свободою, чи то буде в Польщі, Румунії або Мадярщині. Тоді як в Україні релігійне питання майже не існує а коли існує, то в душах віруючих. Заряд «Зустрічей» не звернувся до Українців з пропозицією взяти участь в виставці і вийшов куріоз, що всі народи дали свої експонати чи радше графічні зображення життя церков, а з Українців лише Українське Католицьке видавництво переславо заздалегідь свої видання, чим вказало на існування також української групи. Очевидно, колиби були зацікавлені інші видавництва, наш відділ був би імпозантний і звернув би увагу на наші наболілі питання.

Тому слід на майбутнє нам Українцям не здавати позицій а всебуди активними тимбільше, що ми як чисельна нація заслуговуємо на передове місце.

Зізд Українського Католицького Робітничого Руху в Ессені

В дніях 26 і 27 червня 1966 відбувся Зізд Укр. Католицького Робітничого Руху в Ессені, щоб по році свого існування дати звіт з дотеперішньої праці а рівночасно намітити плян на майбутнє.

Наради відкрив голова організації Вп. П. Кушлик і привітав приявних. До почесної президії покликано трьох гр. католицьких Священиків, що були організаторами цього Руху а також приявного одного православного священика. Крім о. Петерса, що був душою Зізу, засіли в президії о. Томашівський Іван, як декан і відпоручник нашої Екзархії і о. Стефан Дмитришин, парох Мінхену. Крім них покликано приявного представника конфедерації українських вільних професійних спілок на Францію Вп. ред. Поповича з Парижу, мгра Остала Гудала, як правного додатника в робітничих справах і Дра. Володимира Муровича як представника Українських Християнських Вістей в Мінхені. Також був покликаний представник німецької католицької організації, з якою УКРР співпрацював.

Подано порядок нарад, після чого забрав голос Всч. о. декан Томашівський і виголосив ідеологічний реферат про значення робітничої організації, її побудови на католицьких засадах по думці папських енциклік «Рерум Новарум» і «Квадрагезімо Анно». Реферат був дуже добрий, дещо ріжкий від реферату ред. Поповича, що наголошував лише конфедерацію вільних спілок а не вагу поодиноких осіб, що їх мали становити наші робітники.

Колиш на Зізді явився наш представник, зложив побажання для управи під оплески приявних, Др. Мурович підкresлював, що коли робітництво у других народів відограє важну роль у будові держави, є підставою добробуту нації та користується великими правами, тоді задум мати таку організацію у нас, є подію епохального значення і нам лише привітати і побажати красних успіхів. Колись наше робітництво в краю обходилося без такої організації і йшло в хвості польської партії соціалістичної, що входила всклад II інтернаціоналу. Тому інтереси нашого робітництва не були застурлені. А коли прийшов час визвольних змагань, ми у Львові не маючи зорганізованого робітництва, найшлися немов у чужому морю.

На салі було близько 100 робітників, приявних враз зі своїми дружинами, були також гости зацікавлені робітничим питанням. На салі панував мильний настрій, а дискусія виявила великий рівень свідомості нашого робітництва. Усі промови робітників були гарно виголослені і всі давали вислів потреби сильної організації робітничої. Також промовляв о. Петерс від самої організації і представник німецького робітництва. В якийсь час прибув також на наради наш Екзарх Кир Платон а приявні привітали гарячими оплесками.

Так пройшов перший день а другий день недільний був присвячений Богослуженню, на якому наш Екзарх відслужив архієписку Сл. Божу і виголосив важне слово. Співав хор німецьких аматорів, що вже добре засвоїли собі наші мелодії.

По Сл. Божій були всі учасники запрошені до салі Кольпінга, де приготовано спільну пережуску, після чого слідувала частина привітів і концерту. На салі був приявний також німецький помічник-епископ кир Юлій Ангергавзен.

Товстмайстром був о. Петерс, який уділював голосу поодиноким особам та мистецьким групам. Першим промовцем був наш Екзарх кир Платон, що щераз підкresлював значення і потребу організації українського робітництва на католицьких основах. Українські робітники найшлися саме на терені великої промисловості, де вже діє подібна організація німецьких робітників-католиків. Тому й нам слід з ними співпрацювати. Другим промовцем був згаданий владика-гомічник, що виголосив теж пламенну промову підкresлюючи, що досі не мав змоги блищі стрінутися з українським робітництвом а також не був обзна-

комлений з українським питанням. Перша книжка про Україну, яку прочитав з великим зацікавленням, була «Ді Україне вайнт», яка зворушила його чимало, що є ще нація, що терпить переслідування на релігійному і національному полі, і що слід би їй прийти з поміччю. Зі заявою належної підтримки там, де треба, закінчив промову Екзарх під френетичні оплески приявних робітників і гостей. Знаменою була третя промова а радше доклад про робітниче питання, який виголосив президент «Кат. Арб. Бевегунг» о. прелат Висте. Також цей бесідник зложив заяву, що не мав змоги блище запізнатися з українським питанням а коли вже існує католицька організація у вас, яка має спільні клічі і дезідерати з німецькою робітницею масою, тоді ніщо не стоїть на перешкоді нам єднатись і створити потрібну нам силу. Доповідь була виголосена з незрівнаною аргументацією. Заявою помочі нашій робітничій організації закінчив свою цінну промову.

Після того виступив німецький церковний хор з кількома продукціями, що було великою духовною рекреацією. В заміну за це ми — саля застівали наше галицьке монога літа». Врешті на сцені з'явився в строю козацького полковника, з бандурою в руках, нам відомий оперовий співак Вп. П. Богдан Шарко.

Його появлію привітали учасники Зізу, що нераз мали змогу на інших імпрезах чути його виступи, з належним аплівзом. Його відспівані три пісні між іншими «Думи мої» до слів Шевченка і «Ой Морозе Морозенку» з чудовою інтерпретацією та сильним могутнім баритоном викликали серед публіки небувалий ентузіазм, що перемінівся в овацию. Його виступ в строю козацькім і його виконання було кульмінаційною точкою нашого підйому.

Молитвою закінчено цей перший робітничий Зізд і учасники почали розходитися. Багато наших робітників прибуло власними автами, так, що гості не потребували журистися способом лъкомоції. Ще раз зійшлися робітники у своїй власній домівці і ту провели ще деякий час на гутірці. Єднала їх велика ідея, що прийшов час і на українське робітництво, коли досі наші установи в Мінхені тим питанням цілком не цікавилися. Під опікою Церкви є надія, що наш робітничий рух обійме всю нашу еміграцію в Німеччині. Важне, щоб організацію повів хто небудь до свідчений, а не щоб ту організацію зведено до політики, як вже можна вичути тенденції.

До цього звіту не можна би властиво нічого додати, якби не те, що зразу виступили неоправдані амбіції, чому не покликано до почесної президії представника УХРУ. Тому в звідомленні з нарад УКРР Вп. Заяць дозволив собі пропустити прізвище Дра. Муровича, нашого представника на Зізді, маркуючи в той спосіб своє невдоволення. Але Вп. Кушлик виходив з заложення, що кожний український адвокат був з робітничим питанням докладно обзнакомлений і лише тією думкою руководився покликуючи поодиноких осіб.

Побажати б Укр. Кат. Робітничому Рухові стати могутньою організацією, щоб на випадок звільнення наших Земель з окупації ця організація вже могла діяти вибиваючи атут з рук ворожих чинників. Йдеться також проте, що б не дати зйті так потрібній організації на манівці і не ввести політики.

Коментатор.

В сучасну грізну добу Християнство є найсильнішим і нездобутим для людей бастіоном.

Христова релігія це блискуча і вічно заперечуюча відповідь на тези комунізму.

Мінхенці у гостинному Відні

Присвята Вп. проф. Андрієві Гнатишину в 60-річча з дня його народини

За ініціативою гол. Управи Представництва Українців у Німеччині рішено відбути гремільну поїздку до Відня, щоб навязати близькі взаємини з Українцями, що живуть тут з давен давна а що найменше від першої світової війни, що нашли собі немов другу батьківщину. Є ріжниця, яка відразу впадає між цими двома групами Українців: Мінхенці залишилися такими, якими були від початку, тоді як Віденці це вже автохтони.

Осередком релігійного а той національного життя є. гр. католицька парохія враз з Церковним Братством при Церкви св. Варвари, що стала нашою церквою ще від 18 століття. Довголітнім парохом був о. прелат Мирон Горнікевич а від ряду літ стали оо. Василіяни. За вірних мали вони Галичан і Буковинців, які то останні в недавному часі з невідомих причин виступили з церкви св. Варвари. Створений хор під орудою проф. Гнатишина при братстві, який щонеділі і свята співав в церкві св. Варвари а на запрошення Австрійців по всіх усюдах віденської округи, був тим лучником позитивно думаючих громадян. Цей хор під голубянням Вп. Ю. Плещкевича діє до сьогодні і щонеділі дає духові концерти, на які приходять також чужинці. І ми, що прибули з Мінхену, мали приемність бути в церкві і стояти весь час під враженням незрівнаних церковних мелодій, скомпонованих проф. Гнатишином. А сама Церква в стисло означенім обрядово стилі чинить не-проминальне враження. Кожний приявний є молитовно настроєний. Дух набожності пробивається і під час Сл. Божої, ви не вчуєте розмов як пр. в Мінхені. Разом зі священиком хор в часі Сл. Божої становить одну сплочу цілість!

Це бувши загальний фактичний образ теперішнього українського Відня, що так багато втратив на свою віці. А мимо цього, як мило нас вітали Віденці у перший день нашого перебування, ми чулися немов дома, коли в Мінхені почуваете себе як емігранти. Тому належиться признання президії ЦПУЕН Вп. мгр. А. Мельникові і секр. Володимиру Леникові, що здобулися на поїздку, що поширили наші взаємини, які вийдуть на добро Мінхену.

Мінхенських гостей привітав в неприязі Дра. М. Дзирович проф. Гнатишин і всч. о. Тарас Прокопів в імені пароха, що був тоді перешкоджений. Ми засіли до столів і попили розмова а буфет доставляв раз у раз червого як кров вина, та закусок, в тому віденських голубців. Але на тому вечір бувши дуже монотонний, як би потім не попили забава при акомпаніменті арій з плит і тут виявив своє майстерство дипл. інж. Панич, який зашораз надавав інші мелодії, чим зворушив найбільш оспаших. А властиво таких небуло! Все раділо під впливом отого зближення, яке має велику педагогічну вимову...

Але кульминаційною точкою була поява ще одних гостей! Це були Українці з Канади і Америки, що якраз вертали з родинних сторін Львова і Києва, які внесли нам багато рідного подиху. Їх оповідання і їх враження з краю вчинили ще близьким наш рідний край, хоч, здається, недоступний. Але ті страхіття і переживання, яких прийшлися їм зазнати, потяглили нами до живого.

Ми побачили, що в Україні наших людей не приймають гостинно, якби належало, що та вічна контроля робила їх несміливими, коли приходилося зашонебудь підпадати під ригор отого порядку, до якого не привикли люди в демократичному світі. Нам прийшлося перший раз чути з уст очевидців, як не все там як слід, як санітарні відносини є примітивні, як сторожа беспеки унеможливлювали їх порухи, хоч вони їхали відвідати своїх рідних. Сцени, які діялися на вид прибувших на відвідини, сцени довгої розлуки — це матеріял хіба для мистецтв пера або пензля! Скільки плачуща з радості, а той з наболілого серця прийшлось їм занотувати??

Була це зворушлива хвилина для нас, що саме ми прибули в так щасливий момент, коли знайшлися разом з нами також рідні гости! Віденці ликував, що міг нам привести стільки насолоди, стільки вражень! У той спосіб стався немов осередком взаємин Українців, розкинених по цілому світу. Віденці в той спосіб активізувався, як ніколи, коли в ньому могли знайтися люди з давніх часів і ріжників сторін! А коли зважити, що Віденці, колись сто-

лиця наддунаїської монархії, де ми Українці мали можливість стрінутися з заходом, де наші парламентаристи виступали як речники наших непередавніх прав галицької волості, коли ми самі нагадали собі часи, як наш покійний Слуга Божий кир Андрей громогласним тоном домагався креовання українського університету у Львові, коли по програмі в часі наших визвольних змагань Відень став місцем осідку для нашого диктатора Президента Дра. Євгена Петрушевича, як кипіло тут життя державне в екзилі, аж доки ми самі його не завалили, коли дали згоду на зренчення суверенности Галичини на користь Польщі — тоді стріча у так великому масштабі лише у Відені можлива.

Та коли по перерві загомоніли мельодії віденського вальса, коли на внесок проф. Гнатишина доручено вп. Дру Муровичу аранжування того танку, ми забули на сучасні зліздні а наші струнки Мінхенці кинулися у вир забави вибираючи наших мильних віденок до танцю. А наші Віденки — це жінки не тільки привабливі, але й повага.

Ми мали змогу познайомитися в часі сходин з давніми Усусусами, ми стрінули ряд знакомих, що брали участь в забаві. Немов ми нашлися на забаві «Червоної Калини» у Львові.

Але не бувши повний образ віденського життя, якби не згадати наших молодих студентів і їх товаришок, що теж прийшли нас вітати. Це Українці, що не назнали німецьких впливів, які чудово володіють українською мовою. Вони то нас відпроваджували, коли ми на другий день звідживували Віденць під проводом нашого провідника ред. В. Леника, і виступили як співацька група, коли ми опинилися на Каленбергу, щоб щераз пригадати собі історію міста, в обороні якого теж станули Запорожці, коли прибули під проводом нашого полковника Шумлянського з відсіччю. (Шумлянський став пізніше львівським епископом).

О год. 7-ї вечором подалися ми нашим автобусом у поворотну дорогу. Ми були вдоволені, що так несподівано гарно провели два дні в гостях українського Відня пообіравши вже на другий рік явитися з більшою силою учасників.

Оксана Галицька.

Боа Констріктор

За дозволом «Нової Зорі» в Шикагу

Не один сплетніяр, коли міг прислухатися до своїх власних слів, себе може не пізнавти. Або може засоромився б так, що це вилікувало б його раз і назавжди з його славості.

В Японії поліція накручує на стрічку розмову з п'яною людиною. І на наступний день, коли цей витверезі, як кару, дають йому прослухати його вчоращю конверзацію.

Остовпіла людина не хоче попросту вірити, що вона могла бути такою некультурною. Людина бачить, що низько впала під впливом алькоголю. У багатьох випадках нові методи японської поліції дали близьку висліди, бо вилікували неодного з налогу. Коли б і в нас застосовано подібну санкцію до зідливих сплетніярів, мабуть можна було б відхихати чистішою атмосферою.

Сплетніяр прикриває свою душевну вбогість, порожнечу та нераз великом і всебічним знанням про інших. Він ускоди був, усе бачив і чув. Для нього іграшка сплямити чи знищити чиєсь честь чи світлу репутацію. Куди б він не йшов — сіє за собою незгоду, руйнує мир і спокій рідинний, поширяє недовірія і ширить розбрать серед друзів. Руйнує усе довкілля тоді, коли сам не вміє нічого дати для шляхетної будови. Він завжди знає, що це повинно бути, але спіткаєте його, як повинно бути — ви не отримаєте відповіді.

Він мистець у розмалюванні персонажів і творець надзвичайно цікавих історій, які тільки він і ніхто інший знає докладно. Він завжди вміє розповісти надзвичайно цікаво. Багато правдивих фактів він викреслює із своїх

закінчення на стор. 8.

Іван Франко

Мій спомин з лолинських часів.

У весь культурний світ а в ньому теж український обходить цього року 100-річчя з дня народження Івана Франка, а 50-річчя з дня його смерті.

Іван Франко, син галицької Землі, що для ньої віддав весь свій труд, що віщував її визволення з під ляцької кормиги, що кликав до боротьби і тому писав гострий протест: Не пора, не пора...

Поет і прозаїк, новеліст, драматург, історик, вчений, критик і можна сказати народний трибун полішив нам багату літературну спадщину.

Боа Констріктор

закінчення зі стор. 7.

історій, уважаючи це за «баласт» непотрібних слів. Натоміст «люки» в оповіданні він усе вміє зручно закрити своєю зідливовою фантазією...

Сплетняра тяжко уникнути, бо він всюди метушиться. Його можна знайти на вулиці, в склепі, в установах, на місці праці і навіть під церквою або в ресторані. Він все зуміє знайти нагоду, щоб «шепнути» сусідові на вухо якусь «надзвичайну новинку», яка опісля при допомозі телескопу блискавкою облетить місто та околиці... Сплетняр сам вірить у витвори своєї фантазії. Обставини, факти, дати і правдивість не відіграють для нього абсолютно жадної ролі. Важливим є тільки, як він, а не хто інший це бачить і розуміє.

Коли на заболочених вулиці проїде прожогом авто і обхляпає твою одіж, ти опісля можеш її виграти. Коли на якійсь запорошенній дорозі проїжджаючий обсиplе тебе по рожом, тебе запечуть очі, забракне віддиху і ти весь біль будеш від порожу. Та за хвилину ти знову віддихати меш свіжим повітрям, поміши обличча і почистиши одіж. І все буде на ново чисте — несплямлене. Але коли повз тебе пройде твій друг-сплетняр і вилле на твою честь порцю своїх поміїв, то ніяка щітка вже цього зняти не в силі. І він сам би навіть потім пожалів приятеля і захотів «зрегабілітувати» це вже не можливе. Ескадра його слів поплила в етери і хіба тільки відголос відповість...

У бразилійських пралісах живе вуж «Боа констріктор». Він не отруйний а навіть не є небезпечний, коли ситий. Коли ж почне голод, тоді у засідці чекає на котромусь з дерев, щоб кинутись на свою жертву. Здавлює її міццю своїх перстенів і напів живу проковтує. Опісля в якомусь затишному куточку дрімає і травить. Ця процедура триває нераз тижні, а то й місяці, в залежності, як витихане черево. Він тоді є безофензивний. У цей час з його паші виділюються несамовито прикрі випари і гази, які затроюють довкілля так, що навіть мавпи і папуги втікають із поблизьких дерев.

Те саме морально діється зі сплетнярем. Він пережовує бруд свого ума і затроює оточення своїми думками, ідеями і згадками у формі конверзацій, якими сам найбільше насолождується.

Сплетняр більше небезпечний як «Боа», бо в нього не має очерків відпочинку. Він ще не встиг стравити одної жертви, як уже шукає за другою.

Ми можемо не побувати на заболочених вулицях і запорошених дорогах. Можему уникати вужа-давуна, але людської «стоголової гидри» — сплетняства тяжко оминути, бо вона всюди юніється, всюди швендеться і плюндрує. Вона серед нас зі «спорту» перемінилася в хворобу і немов та «чума» або косар, про які писав Т. Шевченко, нікого не минає, ані світського люду ані мітри єпископської. Всіх рада би убити лезом своєї іді. Боротися проти неї зможемо тільки рішучою поставою і постановою «Що говорення є сріблом, але мовчанка — це золото».

Безперечно, що «слово» це великий дар Божий і сила, але тоді, коли відповідно ним орудувати. Воно є силою, яка може піднести людство або зруйнувати найбільші його цінності.

Від редакції!

Здається не можна було краще зілюстровати відносини в Мінхені, як цією статейкою.

Ми три гімназисти я, мої брати, Степан і Ярослав, що прибули разом зі своїми батьками 1901 року до Лолиня, довідалися зразу, що тут частим гостем на приходстві був поет Франко і писав свої поезії, новелі. Його знайомство з Ольгою Рошковичівною не довело до подружжя і тут велика трагедія нашого поета. Якби інакше було його родинне життя? Правда Іван Франко не дав себе взяти на легкі клігні соціалізму, тому кинув визов Москві і Польщі і став нашим народним поетом.

Будучи в третій гімназійній, як сьогодні, пригадую собі першу оповідання з уст селянки Фенни про нього. Вона вказувала все на ньому писав або навколо яблуні проходжувався з Ольгою. А понище парохіяльний дім, що його так все радо гости. Вже старий, що памятав часи брата Маркіяна Шашкевича, що тут був священиком а по ньому став О. Рошкович. Був це освічений, мудрій священик, народовець, добрий економіст, який вів чудову господарку і заложив дуже великий сад біля дому з ріжними овочевими деревами а напереді мов сторожі стояли чотири груші на чотирох кльомбах. З веранди розлягався вид на протилежний бік гори. В селі було все тихо, бо люди були заняti в горах як лісоруби, які щойно на Свята вертали домів. А вечером, як стемніло, чути було як здалека Свіча легко шуміла, немов казку нам говорила. На роздоріжжю до села були три дороговкази до трьох сіл, що становили одну парохію Лолин, але в польській мові, ігноруючи тим робом кругом український загал але одної ночі тих дощів не стало і ми їх кинули до Свічі. Польська жандармерія не могла дослідити нас.

Саме село нічим не помігне. Бойківське! Охоче до бійки! Але для чужих клічів недоступне. Легіні рослі, стрункі, в чересах, немов смірочки, а дівчата все з відкритою голівкою, лише навколо обручі з хусток. Село жило стариною. Не знало християнських коляд і яке було наше здивовання, як на Свят Вечір ми почули коляду «Ци дома, дома, господареньку...» Це сольо співали Іван Лемко а йому хором повторяли з ним привінні колядники: «Ци дома, дома, Прийдите люди!» І тут стрічка йшла за стрічкою, де проспівувано або дещо з апокріїв або з господарського життя. Арія, треба сказати, незвичайно мелодична і здається вічністю говорила!.. А ми привикли бути до християнських змістом коляд, надіс'ких...

Нам молодим село ніяк не подобалося і ми радше заходили до Велджа або у Велдіж, як люди говорили, що положене над Свічою, бо тут в домі о. Йосифа Охримовича скупчувалося велике товариство. Його доня Корнеля була нашою зіркою, що під час літніх ферій все вистави уладжувала. Тоді зі всіх сіл сходилася гімназійна молодь і брала участь у виставах а потім на приходстві гостині і пир для артистів народного велдіського театру. Так плило життя аж прийшла війна перша, світова. Ми затягнулися до Січових Стрільців.

На Франка Лолин не робив доброго враження, чито положенням, чи видом, тому наш поет висказався про нього: «Село, навколо ліс а в середині біс». І це було вірно сказано. Люди недовірчі, неприязні! Ледви чи звертали увагу на нашого поета. Середину села йшла доріжка по-при річку, висаджена острим камінням так, що годі було проїхати до приходства, що стояло на середині села а біля нього гарна Церква однобанна, стилева, з дерева, що її збудували попередники моого батька.

Наша мати Ольга була сильно релігійною людиною і так нас виховала, ми стояли остроні радикальних кіл, чів. Причому сильно начитана і вона то читаючи нам нові речі Франкові, зокрема його поезії, доручала вивчити на пам'ять так, що коли приходили гості до нас або наші товарищи в часі ферій, ми виступали з декламаціями віршів Франка і вечір проходив під могутнім впливом його поезії. Дух Франка тоді немов вітав між нами, ми були пробовою наставлені! Лише завдяки батькові ми не сприймали його негативного ставлення до церкви і до духовенства! Але це був знак часу, йти проти клерикалізму, в чому навіть сини священиків «прім» вели. — Наща мати війни не пережила і коли ми були на фронті, вона ві-

Іван Франко.

Притча про красу

Аристотель мудрець Александра навчав
І такий у альбом йому вірш написав:

«Більш ніж меч і огонь і стріла і коса
Небезпечне оружжя жіноча краса.

«Тільки мудрість, наука і старші літа
Подають проти неї міцного щита».

Аристотель мудрець по садочку гуля —
Бач, Аглай іде і очима стріля!

Та Аглай, котрої надземна краса
Звеселяє людей і самі небеса.

Та їдких її слів і шпаркого ума
Всі боялися, навіть цариця сама.

Аристотель дівчині гаразд придививсь,
Як повз нього ішла, низько їй поклонивсь.

І промовив: «Аглае, благаю, молю!
Над всю мудрість, над сонце тебе я люблю.

«На часок-волосок зволи волю мою!
Чого хоч зажадай, я для тебе зроблю.

Усміхнулася Аглай: «Цеж почесть мені
Що на міні зупинив свої очі ясні.

«Той мудрець, що пишеться ним Гречія вся,
Що умом обняв землю, зглибив небеса.

«Я твоя. Що захочеш, зо мною чини,
Лиш одну мою просьбу в тій хвилі сповни.

«По саду тім, де віються доріжки круті,
Шів години мене проводи на хребті».

Усміхнувсь мудрець. Дивні примхи у дівчат.
Та дарма! Обіцявсь то вже годі бурчать.

I хламиду він зняв і рачкує піском
Його очі Аглай закрила платком
I сидить на хребті й поганяє прутком.

Так заїхали враз аж на площеу садка,
Де під тінню дерев край малого ставка

Александр сидів, його мати й весь двір, —
Срібний съміх там лунав і пісні і бренькіт лір.

А Аглай кричить: «Ну, мій ослику, ну»
Ще мінutoчки дві! Ще міnутку одну!»

Аж у круг двораків його дівка пуста
Завела і зіскочила живо з хребта.

I платок із очей поспішилася зняти...
Що там сміху було, той пером не списати.

Аристотель мудрець Александра навчав
І такий у альбом йому вірш написав:

«Більш ніж меч і огонь і стріла і коса
Небезпечне оружжя жіноча краса.

«Ані мудрість, наука і старші літа
Не дають проти неї міцного щита».

«Це я сам досвідив. Лише мертвець та сліпець
Може бути проти неї надійний борець.

Пам'ятник Івана Франка в парку перед університетом
у Львові.

Мій спомин з лолинських часів

закінчення зі стор. 8.

дійшла у вічність а ми щасливо вернули, один зі Сибіру, другий з Італії а я з України, коли завдяки злій нашій стратегії встоялись не було сили...

Ми тоді порадили батькові покинути Лолин, що нам стільких прикростей наніс, ми солідаризувалися з Іваном Франком.

Тому можна на адресу Лолина закінчити спомин гірким докором: «Ой Лолине, Лолине бойківський, на тебе нарікає люд франківський!» Село сьогодні немов вимерле! Лише з листу брата довідуєся, що в саді о. Рошкевича видніє бюст поета на підесталю а люди йдуть попри нього і йм байдуже.

Сум повис над Лолином, де пробував наш поет, коли тоді бував на радощах, коли леліяв рожеві надії...

В. М.

З НАДІСЛАНИХ ВИДАНЬ:

Історія Римських Вселенських Архіреїв. І. Том.
О. проф. Ісидор Нагаєвський.
Накладом Українського Католицького Університету в Римі.

Книжка, якої вартість недосяжна! Український читач має вперше змогу пізнати з найбільшою докладністю історію Вселенської Церкви, основаної нашим Господом Ісусом Христом, якого видімі наслідники постійно живуть в Римі.

Праця закроєна на три томи а один вже поданий читаючий українській публіці, з гарним вступним словом нашого Високопреосвященного Кир Івана а присвячений Його Еміненції Блаженнішому Архієпископові-Митрополитові кир Йосифові і одною знімкою. Для вияснення мети видання такої книжки, ваги її в житті української нації дав автор на вступі теж свої завваги, що облещують орентацію у великому матеріалі, який нам доставив по великих і основних студіях.

Багато українських істориків змагалося у виданні тієї історії, не враховуючи теж підписаного, що написав історію Римських Папів але популярно для ширшого загалу, яка ніяк не може йти в порівняння з історичним матеріалом нашого Достойного автора. Моя праця є досі в манускрипті.

Зачімно з Божію поміччу оцінку цієї преважної публікації, що дав нам автор немов в дарі, коли ми не були приготовані в розгari подій в світі дістати книжку, що як бальзам діє чаруючо на нашу збліду душу.

Ми привикли трактувати себе приклонниками Сходу і нам важко було досі зачерпнути з тематики, яка властиво в спільноті як Сходові так Західні. Во незаперечною правдою є, що два великі апостоли св. Петро, голова Церкви і св. Павло, апостол народів, пробували в Римі, там понесли одного дня смерть а кров іх враз з мученичою смертю визнавців Христа стала посівом під розвиток могутньої Вселенської Церкви, яка сьогодні займає домінуюче становище в світі, на яку звернені наші очі як прибіжища людства а тимбільше поневолених народів.

Вправді на протязі нашої історії втівкмачувано нам не-принчастність до спільноти західних народів та останніми часами того роду мислення розвіялося на наших очах; ми своїм героїзмом, своїми жертвами запечатали свою привязаність до західної культури, бо ми релігійно ті самі, хоч зі східним обрядом. Коли ж на Ватиканському Соборі виразно підкреслено рівність обрядів, то вслід за тим ніщо не стало на перешкоді або радше категоричним імперативом було дати історію Римських Вселенських Архіреїв як нам рідну.

Розчитуючись в біографії поподіноких намісників Христових, ми бачимо як від зарання нашого Християнства Римські Папів є в стислою звязку з нами, як навіть тлінні останки папи Климентія нашлися на нашій території, як ними висвячувано наших українських митрополитів, коли Греція забажала мати своїх представників на нашему митрополичому престолі.

Безпереривність в кермі Вселенською Царквою, що її так правдиво змалював нам автор, викликує рефлексії, що історія народів в світі, це частина історії Церкви з того часу, як народи включилися як визнавці Христової благовісті. Як та історія тягнеться одною ниткою століттями до наших часів! Спершу римські Папи правлять Церквою малими етапами, бо це ж часи переслідувань. Героїзм Папів є так очевидний, що не насуває ніяких сумнівів, що вони є носіями Божої науки.

Іх осідок в Римі був подиктований рацією вселенського мислення, бо ж ні звідки не могла віра так успішно розвиватися, як з осередку світової римської імперії, що тодішнім світом заволоділа а подальші племена тонули в тьмі кромішній. Перемога Християнства у тій поганській столиці — це триумф Христової Євангелії, яку голосили перші апостоли в Римі а пізніше їх наслідники, — Папи Римські. Чи можна собі представити похід Християнства

в такому темпі з іншого місця, як не з Риму! Чи могли би народи Сходу виявити стільки ентузіазму, що народи Європи? Чи не належало вперід голосити Христову віру серед культурних народів, що краще могли пізнати засади віри? Чи це не була місія тих народів, що осіли по розвалі римської імперії як Романів, Германів і Словян, які по нинішній день ведуть провід в цивілізаційному походові, проти яких якраз звернені вороги Церкви, що бажали би опанувати все людство а як раз натрапляють на сильне коріння віри, яке запустила Христова Церква в Європі.

О. проф. Нагаєвський зі стислою науковістю, на підставі доступних йому джерел, охопив усі етапи діяння Папів і в чудовій мові дав нам образ кожного Папи. Мов в калейдоскопі просуваються перед нашими очима Христові Намісники з ріжними іменами, з ріжних народів, що виявляють великий хист правління Церквою, який можна означити лише Божою опікою, якщо часом заважають світські впливи, які бажали би завдати останній удар тій Божій установі.

Автор з логічною послідовністю видвигає моменти небуденної влади Христових Намісників, якій мусить коритися пристрасті, доchasні впливи, особисті порахунки. Автор не пішов слідом дотеперішніх західних істориків, що лише наголошували інституцію папства як інституцію Західу! Звідси відомі нам історії Папів в німецькій або французькій мовах не дають нам повного образу діяння Папів у кермі Вселенської Церкви.

Християнство розвинулось немов зі зерна гірчиці і виросло до величавої будівлі, що сьогодні обнимає весь світ. Місіонарі поширяють християнство серед романських племен, потім германських а врешті слов'янських, які прибули до Європи найпізніше. Немов якийсь інстинкт або радше Божий палець велів їм полищити тундри Сходу і дістatisя в орбіту релігії, що приготовила їм існування на протязі цілої історії. Тому хрест поодиноких народів відвіується постепенно, що нам автор так чітко представив. Слов'яни своєю вагою, силою, чисельністю звернули на себе особлившу увагу так, що найшлися місіонарі, які поспішили їм з поміччу та принесли їм світло віри, але рівночасно доцінюючи їх особливі прикмети, дали їм обряд в старослов'янській мові, за який зразу прийшлося звести бій а який остаточно вирішили Папи Римські Іван VIII і Адріян II в нашу користь.

Кожня постать Папи, це щось такого величнього, могутнього, як то нам достойний автор представив, що у читача викликує подив, признання та пошану. Власне кажучи історія Папів включає, як сказано вище, в собі історію усіх християнських народів, що принявши Христову віру уважали кожного Папу Римського за свого батька, за медіатора у ріжних спорах, які народи думаючи по світськи раз у раз видвигали. А вороги Церкви бажали би скинути відповідальність на Христових Намісників а не тих осібняків, що не по християнському думали, що свою світську владу забажали поставити вище духовної. І коли панував авторитет Церкви, як то має місце в середньовіччю, ми зі спокоєм придивляємося розвиткові подій на віть тоді, коли невірні Турки забажали Святу Землю підбити і що християнське знищити. І тут інгерують Папи Римські завзвичаючи до хрестоносних походів в обороні місць, куди ходив і навчав наш Спас Господь Ісус Христос.

Книжка обнимає девять розділів, які застерегаємо собі обговорити в слідуючому числі Ук. Хр. Вістей.

Що до першого тому праці о. Нагаєвського мусимо заважити, що це солідне видання, річ дбайливо опрацьованана. Книжка обнимає 368 сторінок друку, на гарному папері, великою вісімкою видана. При кінці є подана бібліографія і залучений поазбучний покажчик важливіших імен.

Ця монументальна праця повинна найтися у кожній нашій інституції, у кожного науковця, інтелігента і взагалі у кожнього, що дорожить своєю Церквою, свою традицією. Ми довжні вдячність авторові за появу публікації, яка зрівнює нас з іншими народами на полі церковної історії. Ми відчували брак такої книжки а треба було в українській мові видати.

Др. Володимир Мурович.

НОВИЙ МОЛИТОВНИК.

«Господи, до Тебе підношу душу мою».

Рим. За благословенням, під наглядом і старанням Баженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Йо-
сифа вийшов тепер з друку новий Молитовник. Поява йо-
го — виконання постанови Синоду Верховного Архиєпис-
копа з усім українським Єпископатом, відносно видання
молитов в українському перекладі, виготовленому нашими
літургічними комісіями.

Гарний папір, синя обгортака так ваблять ваші очі і у
вас вступає молитовний настрій. На першому місці постав-
лений церковно-словянський текст молитов, бо багато вір-
них відмовляє нині свої молитви в цій мові. Однаке й для
них добрий український переклад багато причиниться для
кращого зрозуміння текстів. По молитвах слідує катехиз-
мова частина так потрібна для дітвори, як для кожної віру-
ючої людини.

Після тієї катехизмової частини подана молитва перед
Святым Причастям в українській мові. «Вірую Господи і
ісповідую...» Потім молитви по Св. Причастю та молитви
на різні потреби а саме молитви Слуги Божого Митрополита
Андрея «Про Божу Мудрість», молитви за український народ, молитва за зеднання всіх християн та молитва
за прославу Слуги Божого Митрополита Андрея. З молитв
до Святих є подані дві, а саме молитва до Св. Йо-
сифа за родину і молитва до Св. Йосафата.

Молитви перед ідженням і по їді належать до літургічних молитов, що поміщені в Требниках і читаються пе-
редусім по монастирях, духовних семінаріях та загалом
релігійних домах. Ті тексти дуже придадуться на ріжні
спільні святкування наших просфор чи свяченого, коли
доводиться священикові проводити й благословити спільну
нурезу.

З літургічних текстів подано на початок добрий пере-
клад з Молебня до Пресвятої Богородиці «За всіх Ти моли-
лишся, Благая» та благодарну пісню Святого Амвrozія
«Тебе Бога хвалимо».

Наприкінці наші всенародні молитви передруковані з
дотеперішніх видань. Молитовник має гарну іконку Спасителя
а на першій сторінці є сказано: Богослужові і Богомільні
писання Верховного Архиєпископа, під сподом Ч. 1. Апостола «Господи, до Тебе підношу душу мою» в ук-
раїнській, латинській і грецькій мовах. Рим 1966 «Роме»
по латині.

Від редакції: Цей молитовник повинен мати кожній наш
інтелігент або кожній віруючий, що вміє читати, бо якже
бути без молитовника в сьогоднішніх часах? Це немов
наш документ ідентичності, який ми повинні все при собі
мати, щоб в церкві не бути статистом! Так чинять Німці і
інші культурні народи, які ніколи без молитовника не
идуть до церкви.

На це повинні звернути увагу наші отці духовні і при-
поручити, наші молоді зокрема, з молитовника молитися!

УКРАЇНСЬКЕ КАТОЛІЦЬКЕ ВИДАВНИЦТВО
В МІНХЕНІ
поручає свої видання.

Переслідування української і білоруської католицької
Церкви Російськими царами.

Автор Стасій Стеблецький. Рік видання 1955.

Ціна 3 доль. ам.

Гр. католицька Церква в житті Українського народу.
Автор Др. Володимир Мурович. Рік видання 1962.

Ціна 2 доль. ам.

По Святій Землі. Враження з подорожі й опис святих
місць.

Автор Др. Володимир Мурович. Рік видання 1959.

Ціна 4 доль. ам.

Відень-Царгород-Атени. Подорожні записи.

Автор проф. Теофіл Горнікевич. Рік видання 1964.

Ціна 5 доль. ам.

Портрети Президента Дра. Євгена Петрушевисча і полк.
Дмитра Вітовського в ціні по одному доларю в Америці
а по дві марки в Європі і других частинах світу.

Адреса: Укр. Католицьке Видавництво в Мінхені 23,
Постфах 1003.

ДУМКИ ДО СВІТОВОГО КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ.

Конгрес, що мав би започаткувати скоріновану діяль-
ність Українців, які живуть у вільних країнах світу, над-
звичайної ваги справа, отже треба її всіма засобами під-
тримати, її не вільно трактувати як щось конкуренційне
екзилному урядові УНР. Analogічну інституцію зоргані-
зували юди, хоч вони мають державний уряд, який дис-
понує консулярними та місійними представництвами май-
же в усіх державах, а також представництвом в Об'єднан-
их Націях.

Для прикладу: Світовий Жидівський Конгрес цього року
в Нью Йорку підняв справу асиміляції Жидів та нищення їх
віри в СССР і прийняв постанови, з якими світ і все жи-
дівство будуть рахуватись.

Нам, Українцям, що живемо у багатьох вільних країнах,
припала аналогічна місія стати в обороні нашої тисячоліт-
ньої культури, традицій та мови, яку немilosердно ни-
щить окупант на очах всього світу, одночасно у нелюдсь-
кий спосіб використовуючи український народ і його ба-
гатства для своїх імперіалістичних цілей. Цю місію не може
виконувати ані наш екзильний уряд, ані окремі пар-
тійні середовища, бо не мають жадних представництв в
інших державах.

Всеукраїнський Світовий Конгрес повинен зайняти ста-
новище до цілого ряду проблем. До цих проблем в першу
чергу належать такі: припинення асиміляції Українців се-
ред чужих народів і збереження наших релігійних тради-
цій та мови; становище до Українського Католицького
Патріярхату; становище до маріонеткового уряду УССР,
що допомагає москалям грабувати українські багатства і
культурні надбання та винародовлювати Україну через
переселення Українців в пустірі Азії.

Наш Конгрес повинен створити світову опінію супроти
московського народовбивства та панування над іншими
народами і домогтися виводу з України московських оку-
паційних військ, московської таємної та явної поліції, мос-
ковської комуністичної агентури і домогтися вільних ви-
борів українського уряду на засадах хартії ОН. Україна,
як і всі держави, що є членами ОН, повинна бути цілко-
вітно унезалежнена від московської диктатури, мати своє
військо і адміністрацію, мати дипломатичні й торговельні
зносини з усіма вільними державами.

Щоб виконати цю місію, Світовий Український Конгрес
повинен створити виконний орган, до якого ввійшли б
представники всіх українських організацій. Цей орган
мав би здійснювати ухвали Конгресу з ділянок науки,
мистецтва, журналістики, економіки і ін. Цей виконний
орган повинен диспонувати бюджетом, який уможливив
би публікацію відповідної літератури.

Ми повинні витрачати не менше як сто тисяч доларів
річно на видання книжок, щоб інформувати ними світ
про наші візвольні проблеми. Ми повинні усвідомити, що,
збудувавши пам'ятник Шевченкові, мусимо здійснити його
заповіт, а на це потрібно грошей далеко більших, ніж
на пам'ятник. І ці гроші потрібні вже до скликання Кон-
гресу. Тому ту лепту, яку кожний із нас склав на побудову
по пам'ятнику Шевченкові, треба подвоїти.

До речі, варто використати всі низові клітини, що зби-
рали гроші на пам'ятник у Вашингтоні, для збору фондів
у користь Конгресу і його майбутнього виконного органу.

Михайло Бабій.

Клівленд, Огайо.

Богдан Лепкий.

ПРИЙДУТЬ ЗАДУШНІ ДНІ.

Прийдуть задушні дні. Родичам діти,
Братові сестри і другові други
Останні кинуть на могилу квіти,
Як доказ пам'яти, любови й туги.

Настане ніч й квітки почнуть казати
Мерцям про світ, котрий вони лишили,
І про людей, яких прийшлося піznати,
Закі іх смерть загнала до могили.

I скорше час буде для них міннати
На цій розмові тихій і сердечній,
І менше скучно їм буде лежати
В тій темряві глибокій, безконечній.

**Сербський ресторан
„АДРІЯ“
власник Мілан Сретенович
Особливі страви — балканські
Restaurant A D R I A
München 2, Oberanger - Ecke Schmidstr.
bei Sendlinger-Tor-Platz
Tel.: 26 45 75
говоримо по українськи**

На пресовий фонд «Укр. Хр. Вістей» зложили свої по- жертви слідуючі громадяни: Мгр. Іван Улінець 300 Дм., Андрій Войцік 200 Дм., Др. Володимир Шанковський 100 Дм., Микола Продик з Детройту 50 Дм., Пані К. Гіль 20 Дм., Отці Атаманюки 20 Дм.

Кажуть:

Що один лікар з браку заняття буде призначений як погребник для Українців Мінхену, в разі його смерти є вже назначений заступник.

Що небаром під проводом вп. Стецька виступить до бою легіон на Вєтнамському фронті. Час найвищий, щоб наша молодь не політикувала а боронила ідеалів людства.

Що вп. Ігор Микитчак виголосить доповідь на тему «Купецтво і партійні звязки. Як можна дійти до фортуни!»

Що «Укр. Хр. Рух» розпочне по 10-літній перерві на ново свою працю. Лише коби гроши!

Що бувший редактор «Християнського Голосу» Др. Мирон Коновалець робить старання дістатися на працю до «Укр. Хр. Вістей».

За цю рубрику редакція не відповідає!

A L I M E K C Handels-Gesellschaft mbH

8 München 2, Neuhauserstr. 34-V (am Karlstor),
Postanschrift: 8 München 33, Postfach 140, Tel. 55 06 41

Вільні від мита, або з наперед оплаченим митом
посилки-дарунки до східніх держав:

- ◆ СССР
- ◆ Польща
- ◆ Чехословаччини
- ◆ Угорщина
- ◆ Румунії
- ◆ Югославії
- ◆ Болгарії

Спеціальна, від 8 років діюча німецька фірма і
офіційне представництво Банку ПКО — Варшава,
Tuzex — Прага, IKKA — Будапешт, Cartimex — Бу-
карепт і т. д. Безпосередні висилки пакунків
до СССР і Румунії з власного магазину! Жадайте
наших безплатних проспектів, подаючи при цьому
країну, яка Вас цікавить.

На добру згадку Юрі Шкрумелякові

Юра Шкрумеляк походив з Ланчина і вже в 1914 році затягнувся до У. С. С. Зразу бере участь в боях, а осінню 1915 року віртає з поля до Січового коша в Свистільниках як неспосібний. Разом з дрігими належав до загону виздоровців, яким завданням було згортати болото, щоб уможливити дохід до кошової канцелярії Отамана Гірняка. Як відомо, село Свистільники, колись книжка посільство, а завданням мешканців було плекати спів і танці для виступу на дворі галицьких князів. Серединою перепливала річка Нараївка, яка ділила село по нашій номенклатурі на Правобережжя і Лівобережжя. Вулицею було годі пройти, тому належало згорнути болото і з того часу повстає його вірш, один з перших на тему — Гимн лопатенцуз.

Колись герой ми були
І бились в Москялями,
Тепер немічні і слабі
Воюєм лопатами.
Коли ж інші сидять по містах
І збирають срібло, золото
А ми не здатні на ніщо
Згортаємо болото.
Колись ми бились,
А ви тоді спокійно спали
Тепер шануєте а ми
Рискаль до рук дістали!
Чи ж не іронія судьби,
Іграшка супостата?
Ваш знак ордери і хрести,
А наш от ця лопата!
Та труд нас чесний був з мечем
Так чесний з лопатами.
Ми горді з цього — бо це все
Для України-мами.
І хоч настане божий мир
І ми домів підемо,
з болотом будем воювати,
Аж поки не помремо!

Вірш хоч написаний в 1915 році, є досі актуальній, коли приходиться нам боротися з нашою байдужністю, малою активністю. Свої останні дні життя провів здебільша на Сибірі, куди був запроторений большевицькою владою. На два роки перед смертю вернув на рідні землі і пробував постійно у Львові. Знемоцілій вже не в силі був викресати зі себе вогню завзяття а час відчасу писав вірші під диктат старшого брата.

УКРАЇНСЬКІ ХРИСТИЯНСЬКІ ВІСТІ UKRAINISCHE CHRISTLICHE NACHRICHTEN

erscheint vierteljährlich
8 München 23, Postfach 1003, Bundesrepublik Deutschland.

Herausgeber: Ukrainianische Christliche Union.
Geschäftsführer: Dr. Wolodymyr Murowytsch.

Редакція застерігає собі право скорочувати статті
і виправлювати мову.

Передплата:

Європа	1 ч., 2.—	піврічно, 4.—	річно 8.—DM
Europa	1 Nr. 2.—	halbjährlich 4.—	jährlich 8.—DM
Взаокеанських країях	1.—	2.—	4.—\$